

scientis pratermissi; Pinellus enim retulit, & confutavit illos: Cujacium autem de hac materia legendum admono in *dist. l. 1. per totam, ff. de usufructu legato*.
 4. Ceterum Glossa in *dist. l. 1. ff. de usufructu legato*, existimavit testatorem ibi legasse usufructum servitutis sibi debita, & ob dixisse Paulum, quia servitus servitutis esse non potest. Sed merito improbavit Bartol. *ibidem n. 4.* ea ratione, quod si verum esset, usufructum servitutis debita testatori legatum fuisse, remedium positum in *fine l. non esset verum, nec juris ratione defenderetur*, quia non posset hæres eundi agendi facultatem concedere legatario, *l. ex meo, 24. ff. de servitutibus rusticorum, l. 12. tit. 31. part. 3.* nisi hoc faceret ex consensu domini fundi fervientis, *l. cum essent, 33. §. per plurimum, de servitutibus rusticorum*. Nec dici potest, dominum fundi consentire, ex his, quæ scripsit idem Bartolus *dist. n. 4.* Unde Anton. Ursulus (quem miror hac de re, nullum ex superioribus præcitasse) in *§. aequè si agat, n. 11. de actionibus*, aliter propositam difficultatem declarat; & omisâ veterum sententiâ, ut ipse dicit, distinguendum existimat: Quod servitutes considerari possunt, quatenus fundis ipsis insunt; & cum ad earum conservationem ipsis competat actio confessoria, tunc dicuntur esse in bonis: & sic procedit textus in *dist. l. rem in bonis, ff. de acquirendo rerum dominio*: Aut servitutes sola animi cogitatione inspiciuntur, ut per se consistentes, non eo modo, quo ipsis adhærent rebus; & sic, si in abstracto considerentur, tunc non sunt in bonis nostris, nec extra bona, quia in quantum considerantur à corporibus separatæ, nobis non adferunt aliquam utilitatem, idè talis servitutis servitutum esse non posse, scribit Paulus in *dist. l. 1. ff. de usufructu legato*. Sed hic intellectus convincitur apertè, quia juxta eum, malè dixisset Jureconsultus in *fine illius l. quod erit cum hæredè incerti actio*: Nec movetur ex eo quod nullam afferat utilitatem legatum, sed ex eo, quod constituta non esset aliqua servitus, quæ si constituta fuisset, maximum afferret commodum legatum usufructus. Denique, quia maximum absurdum est dicere, quod Jureconsultus consideraverit servitutes ibi, quatenus sola animi cogitatione inspiciuntur, cum potius inspexerit legatum quatenus servituti inesse volebat.
 6. Quocirca verior videtur interpretatio Bartoli in *dist. l. 1. n. 4.* ut scilicet ille textus non loquatur de eo testatore, qui cum iter, viam, actum, vel aquæductum haberet, earum servitutem usufructum legavit, ut magis communiter, sed malè quidem existimarunt Doctores; sed de eo, qui habens fundum liberum, ea jura legatario constituere volebat, eo animo, & voluntate, ut is solus servitute uteretur, & ipso defuncto, usufructus finiretur, quia in specie respondet Paulus, viâ, itinere, actus, vel aquæductus usufructum legari non posse, quia servitus servitutis esse non potest. Nec obstat, quod omnium, quæ in bonis sunt, ex Senatusconsulto usufructus legari potest, quia in hac specie legatus est usufructus servitutis, quæ non est in bonis, neque extra bona; imò nec est in rerum natura, quia qui habet fundum proprium, nullam in eo habere potest servitutem, ex regula juris sæpè repetita in hac materia, quod in re propria servitus cadere non potest: & sic verba illa *Neque ex bonis, neque extra bona*, non sunt intelligenda generaliter, sed tantum in specie, in qua loquebatur Jureconsultus: & verba illa, *Servitus servitutis esse non potest*, sic exponi debent; servitutis nondum formatæ, nec constitutæ servitus esse non potest. In summa ergo, servitus, cujus usufructus legabatur, neque in bonis est, nequè extra bona, quia cum nondum constituta esset servitus, & non entis nullæ sint qualitates, nec in bonis nec extra bona esse poterat, nec illius servitus, vel usufructus constitui: ex voluntate tamen testatoris, incerti actio erit cum hæredè, ut legatario quoad vixerit, eundi agendi facultatem præstet, aut servitus sub ea conditione præstetur, ut si decesserit legatarius, vel capite minutus fuerit

restituatur, ut *ibid.* dicitur in finalibus verbis illius textus.

Ex his deduci potest vera resolutio questionis, quæ non rectè à Doctoribus explicatur. Nunquid usufructus, & quælibet alia personalis, vel realis servitus, dicitur esse in bonis nostris, vel extra bona? Et usufructum, usum, nec non etiam cæteras servitutes reales, non esse in bonis, nec etiam dici ex bonis, securè firmarunt glossa in *dist. l. 1. verbo, ex bonis, ff. de usufructu legato, glossa unica*, in *l. rem in bonis, ff. de acquirendo rerum dominio, gloss. in l. 5. in verbo, continet, ff. de verborum significatione*, & glossa *verb. hab. n. tur, in princ. Instit. de rerum divisione*: & hanc sententiam communiter probantur testantur Augustin. Bero. in *cap. nulli, n. 78. de rebus Ecclesie non alienandis*, Pinellus 2. *part. l. 1. C. de bonis maternis n. 6 in princ.* Ricciardus *ad rubricam, Instit. de usufructu, n. 95.* Sumit autem fundamentum communis hæc Doctorum assertio, dumtaxat ex textu in *dist. l. 1. ff. de usufructu legato*, qui ad id inducit duplici modo, ut constat apertè, ex verbis *suprà* relatis. Verumenimverò, cum verba illius legis generaliter accipienda non sint, sed dumtaxat juxta speciem *suprà* propositam, quam tractabat Jureconsultus ibi, lapsi videntur communiter Doctores, generaliter ex illo textu deducunt, usufructum, ac alias servitutes, nec esse ex bonis, nec extra bona. Cujus contrarium ex aliorum jurium ratione, & doctrina desumitur, quibus apertè docemur, usufructum, & quælibet aliam servitutem dici esse in bonis nostris: quod contra Communem meritò tentavit Pinellus *d. 3. part. l. 1. C. de bonis maternis, n. 6.* & clare probatur per textum in *d. l. rem in bonis, 52. ff. de acquirendo rerum dominio, juncta l. 2. ff. si servitus vendicetur, §. aequè si agat, de actionibus*. Tunc enim dicimus rem in bonis nostris esse, quoties pro ea habemus actionem, & exceptionem: sed pro usufructu, cæterisque servitutibus nobis actio, & exceptio competit ex dictis juribus, ergo sunt in bonis. Idcirco in venditione bonorum & usufructus venit *l. in venditione, ff. de bonis auctoritate judicis possidendis, 10* & sub appellatione immobilium continetur, ex communis resoluta per Tiraquel. *de retract. lignagier, §. gloss. 7. n. 57.* Bona autem immobilia de bonis esse dicuntur, & in bonis, ergo & usufructus, & aliæ servitutes in bonis nostris sunt. Quapropter bonorum appellatione in omni materia indifferenter contineri servitutes omnes, actiones, & jura, ex multis aliis tradiderunt Paris. in *conf. 25. n. 96. vol. 2. Rolan. in conf. 65. n. 10. vol. 1. Cavalc. de usufruct. mulieri vel clo n. 83.* Denique quia ut inquit Pinel. *ubi supra* usufructus maximam in se continet utilitatem, & rei possessionem, & fructuum perceptionem: & hinc est quod in multis dicitur pars domini, *l. 4. ff. de usufructu*. Ergo si pars domini est in multis, quod *suprà*, *hoc eod. lib. alio cap. latius* probavimus: sequitur, quod dicatur in bonis, & ex bonis: & hanc partem in puncto, & ratione juris verissimam, & tenendam existimo, quicquid Communem novissimè conetur defendere & distinctione quadam, fundamenta contraria componat Petrus Ricciardus *ad rubricam, Instit. de usufructu, n. 100. in fin. vers. Nec obstat.* Sed revera ejus concordiam præfata jura non patiuntur, propterea quod indistinctè loquuntur, nec usufructum, aut alias servitutes à commoditate earum separant, aut distinguunt, ut ex eisdem apparet manifestè: & de his hæc tenentur.

CAPUT LIV.

Usufructus rerum, quæ in abusu consistunt, quomodo esse possit? ubi Justiniani verba in *§. constituitur, Instit. de usufructu*, dilucidè, & verè enucleantur, & quæ ad Senatusconsultum quasi usufructum introducens pertinent, optime declarantur.

SUMMA-

De Usufructu.
SUMMARIUM.

1. Usufructus in iis rebus, quæ usu ipso consumuntur, quamvis de stricto juris rigore constitui non posset, quia natura ipsarum rerum repugnat, quæ in abusu potius quàm in usu consistit: tamen utilitatis causa, ex Senatusconsulto aliud receptum est: ubi ratio redditur, quare Senatusconsulti provisio necessaria fuerit, & verba Justiniani in *§.* constituitur, de usufructu, dilucidè, & verè enucleantur, & numerantur sequent.
2. Abusu propriè dicitur multum, & plusquam ferre potest natura rei, uti.
3. Usufructus nominum remedio cautionis utiliter legari potest.
4. Earum rerum, quæ usu consumuntur, quare Senatus verum usufructum non fecerit, sed per cautionem quasi usufructum constituitur?
5. Usufructus earum rerum, quæ non prorsus absumuntur, sed immittuntur tantum, & atteruntur, etiam ante Senatusconsultum constitui poterat.
6. Usufructum alium esse proprium, alium improprium, cum Communi.
7. Usufructum formalem, dividi in proprium, & improprium.

IN omnibus rebus generaliter constitui posse usufructum, inquit Justinianus in *d. §. constituitur, Instit. de usufructu*, exceptis iis quæ usu ipso consumuntur; nam hæc res neque naturali ratione, neque civili recipiunt usufructum: qui in numero sunt vinum, oleum, frumentum, & similia, quibus proxima est pecunia numerata; namque ipso usu, & assidua permutatione extinguitur: sed utilitatis causa Senatus censuit, posse etiam earum rerum usufructum constitui, & ut generaliter dixerim, omnium, quæ in bonis nostris sunt, usufructum legari posse, per text. in *d. §. constituitur, l. 1. ff. de usufructu legato, l. 1. ff. de usufructu earum rerum quæ usu consumuntur, ubi scribit Ulpianus: Senatus censuit, ut omnium rerum, quas in cuiusque patrimonio esse constaret, usufructus legari possit, quo Senatusconsulto inducitur videtur, ut earum rerum, quæ usu tolluntur, vel minuantur, possit usufructus legari. Idem in l. 3. l. 7. l. hoc Senatusconsultum, ff. eodem tit. Igitur vini, olei, tritici, lanæ, aromatatum, nummorum, vestimentorum, & similiarum rerum usufructus de stricto juris rigore constitui non posset, quia aut sunt inutiles, aut earum utilitate perfruendo ita dissipantur, ut substantia ipsarum, aut nulla, aut non integra remaneat: quod significare voluit Justinianus in *d. §. constituitur*, dicens, quod prædictæ res, neque naturali, neque civili ratione recipiunt usufructum, quasi diceret, quod natura harum rerum usus non est, sed abusus, hoc est, in his rebus uti nemo potest, quin abutatur, id est, quin absumat eas confestim, & multum, aut plus, quàm ferre potest natura ipsa rei, utatur: quod abuti propriè dicitur, ut rectè adnotavit Franciscus Connanus *commentariorum juris civilis, lib. 4. cap. 4. n. 1. in princ. versic. his enim rebus, fol. 238.* & ostendit Ulpianus in *l. hoc Senatusconsultum, §. si pecunie, ff. de usufructu earum rerum quæ usu consumuntur, ibi: Si pecunie sit usufructus legatus, vel aliarum rerum, quæ in abusu consistunt, &c.* Et ibi. *Quæ in usufructu pecunie diximus, vel aliarum rerum quæ sunt in abusu, eadem & in usu dicenda sunt.* Idè in definitione usufructus adjicitur, *salva rerum substantia*, quia si talis sit rei substantia, ut utendo depereat, jam non potest esse ejus rei usus, sed abusus: Definuntur ergo propriè usufructus earum rerum, quæ utendo non pereunt, veluti fundi, vel ædium; non earum, quæ usu consumuntur: & sic rationi naturali non potest usufructus in ipsis rebus constitui quæ per consumptionem extinguitur potius, quam conservatur substantia, neque etiam ratione civili, quia earum dominium in legatarium transit, *l. si vini 7. ff. de usufructu earum**

Caput LIV.

rerum quæ usu consumuntur, in illis verbis: *Si vini, olei, frumenti usufructus legatus fuerit, proprietatis ad legatarium transferri debet.* Quod fecus est in usufructu earum rerum, quæ usu non consumuntur, quarum dominium, & proprietatis in fructuarium nullo modo transit, ut quamplurimorum Authorum relatione observavimus *suprà*, *hoc eodem lib. cap. 17. n. 6.* Unde propter superiores rationes opus fuit Senatusconsulto, quo introductum est, utilitatis gratiâ, ut etiam earum rerum, quarum abusus est non usus, quasi usus, vel usufructus constitui posset, remedio cautionis, vel beneficio satisfactionis, quo multa sunt, quæ detractâ cautione, nec naturaliter nec civiliter fieri possent, ut in *l. ultima, C. de legatis, l. 7. ff. de condit. & demonst. l. 3. & 4. ff. de usufructu earum rerum quæ usu consumuntur*, ubi si legatus sit usufructus nominum, remedio cautionis utile legatum est: quod in terminis nostris elegantissimè animadvertit Jacob. Cujacius *recitationum solemnium in libros digestorum, ad l. 1. in princ. ff. de usufructu legato*: interponitur autem cautio in his rebus usu consumptibilibus, & in pecunia, prout plena manu explicavimus *suprà*, *cap. 14. & 17. per totum.* Non tamen Senatus fecit earum rerum usufructum (nec enim poterat) sed per cautionem quasi usufructum constituit, quia cum prædictæ res naturali ratione non recipiant usufructum, ut dictum est, naturalis ratio per Senatusconsultum tolli non potuit, nec usufructus simpliciter, aut verè contrationem naturalem constitui, *l. eas, ff. de capitis diminutione, §. ultimo, Instit. de legitima agnatorum successione.* Et sic tantum potuit quasi usufructus, mediante remedio cautionis introduci, ut eleganter adnotarunt Ulpianus in *fragmentis, tit. 24. in fine, Connanus lib. 4. d. cap. 4. post principium.* Franciscus. Hormanus *ad titulum, ff. de usufructu earum rerum, fol. 116.*

Cæterarum verò rerum, quæ non prorsus absumuntur, sed immittuntur tantum, & atteruntur, etiam ante illud Senatusconsultum usufructus constitui poterat, *l. si usufructus, l. ultim. ff. de usufructu earum rerum quæ usu consumuntur*, & rectè advertit latius explicans Connanus *d. cap. 4. n. 3.* Quomodo autem in his rebus cautio præstanda sit, explicavimus *suprà*, *cap. 17. ex num. 24. cum seqq.*

Ex dictis hæc tenentur constare apertè, veram esse, & tenendam sententiam glossæ in *l. omnium, ff. de usufructu Bartoli in l. 1. n. 3. C. de usufructu, Jasonis in l. sed si quis, §. item si juraverit in princ. ff. de iurejurando.* Igne in *l. 1. §. sicut nu. 80. ff. ad Sillan. Parisii in conf. 50. n. 34. volum. 4. Cephalii in conf. 82. n. 13. lib. 1.* quos novissimè sequitur, & nonnulla ad propositum dicit. Petrus Ricciardus *ad rubricam, Instit. de usufructu, n. 70. & tribus seqq.* Usufructum alium esse proprium, alium improprium, ut utriusque exempla ponens significat Justinianus in *d. §. constituitur*. Proprius usufructus dicitur, qui constituitur in fundo, & ædibus, & aliis rebus similibus, quæ usu ipso non consumuntur, sed illarum substantia salva, & illæsa remanet per earum usum. Improprius usufructus est ille, qui in rebus usu consumptibilibus constituitur, quarum abusus potius, quam usus est, ut *suprà* vidimus. Unde & consequenter, verum etiam erit, usufructum formalem, de quo plenissimè scripsimus *cap. per totum, supra hoc eodem lib. duplicem esse, sive dividi debere in proprium, & in improprium usufructum; quod etiam firmavit, & communem omnium sententiam dixit Petrus Ricciardus ubi supra n. 70. in princ.*

CAPUT LIV.

Aliatione prohibita, utrum etiam usufructus constituto prohibita censeatur? & de generalitate verbi *Aliationis*: item rerum Ecclesiasticarum, Hospitalium, Confraternitatum, & aliarum Communitatum dominia, aut bona, qua formâ, & solemnitate alienari debeant

debeant, & an illarum ususfructus constitui possit; ubi etiam de Extravaganti, Ambrosio, Pauli secundi, & de rerum Ecclesiarum in emphyteusim concessione: deinde propter antiquitatem temporis an, & quando solemnitates extrinsecæ, aut omnia solemniter acta præsumi debeant? deinde nonnulla exacte, & dilucidè magis quam hæcenus adnotata ad explicationem l. Regiæ 11. tit. 7. de los terminos publicos, dehesas, montes, y pastos, lib. 7. novæ collect. regiæ. Quatenus res civitatum, sive oppidorum hujus Regni dari vel alienari prohibentur, nisi facultas Regia præcedat: & an ususfructus eorum quæ continentur ibidem, absque licentia Regia constitui possit?

SUMMARIUM.

- 1 Alienationis verbum valdè generale esse, & idèd comprehendere omnem contractum, & distractum, & omnem actum, per quem dominium directum transfertur, & etiam utile, & per quem aliquod jus constituitur in re.
- 2 Alienationis appellatione, & sub prohibitione ejus, contineri quamplurima, remissivè.
- 3 Alienatione prohibita, ususfructus etiam constitutio prohibetur.
- 4 Alienationem rerum Ecclesiasticarum regulariter esse prohibitam.
- 5 Ususfructus in rebus Ecclesiasticis constitui non potest, quoniam ususfructum constituens, alienare dicitur res Ecclesiarum.
- 6 Interdictum de rebus Ecclesiæ non alienandis, interpretationem recipere, ut res Ecclesiastica absque causa, & solemnitate alienari nequeant, cum causa tamen & solemnitate, jure ipso alienari possint.
- 7 Ecclesiarum bona sine solemnitate alienata, an, & qualiter, recuperentur cum fructibus? remissivè.
- 8 Ecclesiarum bona ut alienari possint, duo potissimum necessaria, Solemnitas, idest, forma à jure requisita, & justa alienationis causa; quod si aliquod istorum deficiat, alienatio erit ipso jure nulla.
- 9 Ususfructus rerum Ecclesiasticarum constitui, & alienari potest, dummodo forma, & solemnitas juris servetur.
- 10 Forma, & solemnitas requisita à jure pro alienatione rerum Ecclesiasticarum immobilium, in multis consistit, & primò in causa: & de causis alienationis, remissivè.
- 11 In alienatione rerum Ecclesiasticarum non sufficit, formam, & solemnitatem observare, sed etiam ex justa, & necessaria causa alienare necessarium est.
- 12 Alienationem rerum Ecclesiasticarum non sufficit in evidentem Ecclesiæ utilitatem, atque ex causis à jure permissis fuisse celebratam, nisi solemnitates etiam à jure requisitæ observata sint.
- 13 In alienatione rerum Ecclesiasticarum, causæ cognitio, & tractatus intervenire debet, & qualiter?
- 14 In alienatione rerum Ecclesiasticarum unicus tractatus an sufficiat?
- 15 Causæ cognitio, & tractatus versari debet non solum circa causam alienationis, sed etiam circa rem ipsam alienandam, an scilicet Ecclesiæ expediat, potius rem unam alienare, quàm aliam.
- 16 In alienatione rerum Ecclesiasticarum pro forma, & solemnitate, auctoritas, & licentia Superioris requisita.
- 17 Ecclesiæ Collegium, aut Ecclesiæ Cathedralis, Episcopalis, vel Archiepiscopalis cum alienat, quam formam, & solemnitatem observare debeat?
- 18 Episcopus utrum res Ecclesiæ suæ, vel mensæ, de con-

sensu Capituli, & sua tantum auctoritate alienare possit; an licentiam, & auctoritatem Archiepiscopi Metropolitani, aut Romani Pontificis requirere debeat?

- 19 In alienatione rerum Ecclesiasticarum tot solemnitates ad eum effectum & finem sunt requisitæ, ne in detrimentum, & damnum Ecclesiarum quomodolibet, & de facili, sed maxima deliberatione decretum alienationis interponatur, & ut Ecclesiæ utilitati studiosè consulatur.
- 20 Periculum majus ubi est, ibi melius, & cautius agendum est.
- 21 In alienatione rerum Ecclesiasticarum, cum Romani Pontificis auctoritas intercedit, alterius Prelati inferioris auctoritas necessaria non est, item nec alia solemnitas.
- 22 Ecclesiæ Parochialis, & Capellæ cum res alienantur, quæ solemnitas intervenire debeat?
- 23 Monasteriorum bona, quæ solemnitate alienari debeant?
- 24 Hospitalia, confraternitates, & similes alia Communitates, utrum dicantur secularia, vel ecclesiastica loca, ut privilegiis, & immunitatibus rebus Ecclesiasticis concessis gaudere possint, & an illorum bona forma, & solemnitate rerum Ecclesiasticarum alienari debeant?
- 25 Ecclesiarum bona ad quod usque tempus locari, vel qua forma & solemnitate in emphyteusim concedi possint? ubi de Extravaganti, Ambrosio, Pauli secundi, de reb. Ecclesiæ non alienandis in Extravagantibus communib. latissimè ab aliis tractatum proponitur.
- 26 In alienatione rerum Ecclesiasticarum omnia solemnitas, & necessaria intervenisse, utrum in dubio presumendum sit, maximè propter antiquitatem temporis. Deinde solemnitas extrinsecæ an, & quando ex antiquitate temporis presumatur? remissivè.
- 27 Avendani & Feliciani resolutiones in hac materia declarantur, & enucleantur remissivè.
- 28 Ususfructus utrum sine licentia Regia constitui possit in terminis, & terris, quæ absque facultate Regia dari, alienarique prohibentur in l. 11. tit. 7. libro 7. novæ collectionis Regiæ.
- 29 Possidens per longum tempus cum sola licentia populi ad arandum & seminandum terras, & terminos, qui in dict. l. Regia 11. continentur, utrum in possessione defendi debeat.
- 30 Populus cum concedit, sive alienat terras, & terminos in dict. l. Regia, contentos, an licentia Regia necessaria sit? ubi Avendani opinio taxatur, & contraria noviter probatur per Authorem.
- 31 Forma à lege tradita, in dubio substantialis præsumitur, & ad unguem observandum est.
- 32 Quod maximè procedit, quando verba legis essent aliàs superflua.
- 33 Vel quando lex providet aliter, quàm jus commune.
- 34 Forma legis omisa, perit actus omnino.
- 35 Forma legis per æquipollens adimpleri non potest, nec eidem aliquid addendum, vel detrahendum est.
- 36 Lex cum prohibitive loquitur, & habet clausulam annullativam, formam incommutabilem inducit.
- 37 Dictio negativa, non, juncta verbo, potest, in dicit præcisam necessitatem, privat potentiam, & actum in contrarium factum reddit nullum, prout hoc numero latius explicatur, & multis exornatur remissivè.
- 38 Fulvius Pacianus laudatus, & tractatus ejusdem de probationibus commendatus per Authorem.
- 39 Argumentum à contrario sensu non licet sumere, cum resultat absonus intellectus, & menti legis contrarius.
- 40 Decuriones, sive Proceres totum Populum, aut civitatem representant, & quod ipsi faciunt, totus populus facere videtur.

- 41 Legibus prohibentibus renuntiare non potest.
- 42 Legi propter publicam utilitatem introducæ renuntiare non potest.
- 43 Nec etiam cum juramento.
- 44 Factum proprium impugnare, & adversus illud venire, regulariter nemo potest.
- 45 Sed quando factum est nullum, & contra legem prohibivam, licitum est factum proprium impugnare.
- 46 Censuræ utrum absque licentia Regia constitui possit in terris, & terminis oppidorum, & civitatum hujus Regni? de quibus loquitur dicta l. Regia 11. tit. 7. lib. 7. novæ recopilationis, & an sola Procerum, sive Decurionum licentia sufficiat.
- 47 Permissum censetur, quod prohibitum non reperitur.
- 48 Permissio causa favorabilior est, quàm prohibitio.
- 49 Lex juris communis correctoria extendi non debet, sed strictè intelligenda est in terminis, in quibus loquitur.
- 50 Prohibitio alienationis etiam simpliciter facta, in his, quæ favorabilia sunt, comprehendit obligationem, hypothecam, & cetera, quæ continentur in l. ult. C. de rebus alienis non alienandis.
- 51 Ratio generalis legis, extendit legem etiam in casu speciali loquentem ad alios casus.
- 52 Legis extensio non dicitur fieri, quando quid inest, & ex mente ejus procedit.
- 53 L. ult. C. de vendendis rebus civitatis, libro 11. licet loquatur in venditione, habet locum in qualibet alia alienatione.
- 54 Leges Regiæ recipiunt omnes interpretationes, quas recipit jus commune in tali casu.
- 55 L. Regia, 11. tit. 7. lib. 7. de qua hæcenus actum est, in quibus terris & terminis loquatur?
- 56 In locis & dominiis Comitum, Ducum, Marchionum, & aliorum Dominorum, an sufficiat ipsorum licentia ut termini, & terre, de quibus agitur in dict. l. Regia 11. dari, sive alienari possint, an regia licentia necessaria sit?
- 57 Ubi Avendani sententia defenditur, & contraria Alphonfi de Azevedo taxatur.

PRO absoluta, & distincta hujus Capituli explicatione, in primis constituere necessarium erit, Alienationis verbum valdè generale esse, & idèd comprehendere omnem contractum, & distractum, & omnem actum, per quem dominium directum transfertur, & etiam utile, & per quem aliquod jus constituitur in re, ex singulari, atque vulgata decisione textus in l. ult. C. de rebus alienis non alienandis, l. 1. §. 1. cum seq. ff. quæ in fraudem creditorum, Authent. de non alienandis, §. alienationis, collatione 9. Per quæ jura sic adnotarunt, & latius rem istam explicant Tiraquel. de retractu lignagier, §. 1. glossa 14. num. 1. cum multis sequentibus. Arias Pinell. 3. part. l. 1. C. de bonis maternis, num. 18. 19. & 20. & cum Chassaneo, Rebuffo, & aliis quamplurimis, Mieres, de majoratu, 1. part. quæst. 1. num. 8. Molina, de Hispanorum primogeniis, lib. 1. cap. 21. num. 25. Bursatus, in cons. 377. ex num. 1. lib. 4. Menochius in consilio 116. numer. 6. & numer. 22. & 23. lib. 2. & latissimè omnium, congerentque quamplurima, quæ Alienationis appellatione, & sub prohibitione ejus continentur, Guil. Redoanus, tractat. de rebus Eccles. non alienandis, quæst. 1. in princ. & cap. 1. 2. 3. 4. 5. & multis seqq. illius quæst. usq; ad quæst. 3. fol. 3. usq; ad fol. 39. Ex textu autem in dict. l. ult. C. de rebus alienis non alienandis, aperte dissolvitur hujus Capituli dubium; inquit enim Imperator in hunc modum: Sancimus, sive lex alienationem inhiibuerit, sive testator hoc fecerit, sive pactio contrahentium hoc admiserit, non solum domini alienationem, vel mancipiorum, manumissionem esse prohibendam, sed etiam ususfructus donationem, vel hypothecam, vel pignoris nexum penitus prohiberi: similique modo, & servitutes minimè imponi, nec emphyteusicos contractum: nisi in his tantummodo casibus, in quibus constitutum Joan. del Castillo Quotid. Controv. Juris, Tom. I.

ionum auctoritas, vel testatoris voluntas, vel passionum tenor, qui alienationem interdixit, aliquid tale fieri permiserit. Unde colligitur expresse, ususfructus constitutionem alienationem esse, & inde alienatione prohibita, ususfructus etiam constitutionem prohiberi, ut per illum textum adnotarunt Bartolus, Baldus, Salicetus, & Castrensis, ibid. idem Baldus, in l. proprietatis, n. 1. C. de probation. Alexander, in consil. 3. in fine, lib. 4. Fulgos, in cons. 93. Ad id, de quo, col. 2. vers. item loquitur. Romanus, singulari 600. Tu scis, Tiraquell. de retractu lignagier, §. 1. gloss. 7. num. 41. Menoch. in consil. 116. n. 6. & n. 22. lib. 2. Bursatus, in cons. 377. n. 1. & num. 4. lib. 4. Anton. Gomez, in l. 40. Tauri, num. 85. Molina, de Hispanor. primogen. lib. 1. cap. 20. num. 8. Quesada, diversar. quæst. juris, cap. ult. n. 20. Barbosa, in l. usufructu, n. 15. & 16. ff. solutio matrimonio. Sylvest. Aldobrandinus in consil. 36. num. 43. lib. 1. Achilles Pedrocha, in cons. 7. n. 81. & 82. Et nullo ex his relato, Borgninus Cavalcanus de usufructu mulieri relicto, num. 66. vers. Quia constituere, fol. 231. qui variis exemplis rem istam comprobant, & in possessore majoratus defendunt Molina, & Anton. Gomez. ubi supra, & in omni disputatione legis, testatoris, vel contractus servandum præcipit textus in dict. l. ult. C. de reb. alien. non alien. Ex qua limitanda sunt, sive de habilitate restringenda verba generalia text. in dict. §. constituitur, Instit. de usufructu, ut in omnibus rebus constitui possit ususfructus, exceptis his quæ ut ipso consumuntur, ut ibid. dicitur: exceptis etiam iis, quæ alienari prohibentur. Quod & alio exemplo probari poterit, si & secundo loco constituamus. Interdicto generali de reb. Eccles. non alienandis, alienationem rerum Ecclesiasticar. regulariter esse prohibitam, cap. nulli, de reb. Eccles. non alienandis: qui text. desumptus fuit ex Novella 7. Justiniani, hoc est, authent. de non alienandis, §. nos igitur, & §. alienationis: & Novella 120. hoc est, authent. de alienatione & emphyteusi, & l. jubemus, C. Sacrosanct. Eccles. ut testantur Cujacius in dict. Novella 7. Anton. August. in scholiis, ad primam collectionem Decretalium, cap. 4. tit. de rebus Ecclesiæ non alienandis, & idem probatur in c. 1. cum seqq. cap. si quis presbyterorum, cap. Episcopi, eod. tit. cap. 1. & fere per totum, maximè in c. sine exceptione, 12. quæst. 2. cap. tua nuper, de his quæ sunt à Prelato, l. 1. tit. 14. part. 1. lib. 24. tit. 32. part. 3. lib. 6. & 7. tit. 2. lib. 1. novæ collectionis Regiæ. Et post ordinarios in dictis iuribus sic adnotarunt & plenè materiam istam declararunt Socin. regula 168. Duenas, regula 229. Gratian. regula 118. & regula 158. Rodericus Suarez, allegatione 21. Covarr. resolut. lib. 1. cap. 3. num. 9. & lib. 2. cap. 17. à princ. Anton. Gabriel. commun. conclus. lib. 3. de rer. alienatione, conclus. 1. fol. mibi 201. Avendanius, de exequendis mandatis, cap. 4. à nu. 34. usque ad num. 43. Sarmientus, de redditibus Ecclesiasticis, 1. part. cap. 2. in princip. Anton. Gama, decis. Lusitanie 83. Josephus Ludovicus, decis. Perusina 93. ex nu. 15. cum multis seqq. Borgninus Cavalcanus, decis. 43. 46. & 47. 1. part. Mascardus, de probationib. tom. 1. conclus. 227. Salazar, de usi, & consuetudine, cap. 8. ex nu. 37. cum seqq. Joan. Gutierrez, de juramento confirmatorio 1. p. cap. 52. & practicar. lib. 3. quæst. 8. latè Guilhelm. Redoanus, tractat. de rebus Eccles. non alienandis, quæst. 3. fol. 38. & q. 12. fol. 60. Pet. Greg. in syntagmae juris, lib. 25. cap. 8. per totum, p. 3. Pet. Surd. in cons. 115. ex n. 28. cum seq. lib. 1. Bursat. in cons. 377. n. 5. & seq. lib. 4. Anton. Galeac. Malvassia, in cons. 55. & 56. volum. 1. Marc. Anton. Eugen. in cons. 24. per tot. Jacob. Mandellus de Alba, in cons. 342. ex n. 31. cum seqq. Alexand. Rauden. de analog. lib. 1. c. 38. per totum. Alphonf. de Azevedo, in dict. l. 6. & 7. tit. 2. lib. 1. novæ recopilationis, ex nu. 15. D. Felicianus de Solis, tractatu de censibus, lib. 2. cap. 3. num. 7. Joann. Vincent. Hondedei videndus omnino de hac materia in cons. 31. per tot. vol. 2. & cons. 37. eod. vol. Surd. cons. 245. lib. 2. & vide